

ASR

TADBIRKORLAR VA ISHBILARMONLAR HARAKATI – O'ZBEKISTON LIBERAL-DEMOKRATIK PARTIYASI NASHRI
IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

16 (122)-сон, 2006 йил 20 апрель

www.21asr.com

2 СИЁСАТ

«Фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги қонун амалда

«Умид ниҳоллари — 2006»

Қашқадарё ёш спорчиларни кутмокда

Миллат, Ватан, ҳалқ истиқболи йўлида амалга оширилаётган ислоҳотларни, миллий истиқлол гоясини рўёбга чиқарадиган авлод ҳар томонлама етук бўлмоғи лозим.

Зумрад АБРОРОВА

Бунинг учун ёшларга милий ўзлигини англатиш, уларнинг қалби ва шурига миллий ҳамда умумисоний қадрятларни сингдириш, замонавий билимлар билан куроллантириш баробарида уларни хисмонан соглом килип вояга етказиш керак. Ана шундай баркамол йигит-кизларгина халимизининг баҳти ва фаровон келажагини яратишдек шарафли вазифани адо этишга кодир бўлади.

Шу мақсадда давлатимиз раҳбарни томонидан белгилаб берилган кадрлар тайёrlаш умуммиллий дастурни амалга оширишга aloҳида эътибор бериладиги. Шарларнинг барча қатламларини хисмоний тарбия ва спорта кенг жаҳб этишига йўнтилтирилган уч боскичили — «Умид ниҳоллари», «Баркамол авлод» ва «Универсиада» каби тадбирлар мамлакатимида ийл сайн омавий тус олиб бораётгани боиси ҳам шундай. Энг куюнлариси, соглом ва бакувват

авлодни вояга етказиша бошлаган уч боқицли бундан узлуксиз тизим жаҳон таърибасида хали кузатилмаган ва бунга ил маротаба Узбекистонда асос солинди.

Шубу боскичининг дастлабкиси, янни умумталим мактаблари ўқувчиликнинг олий тоифадаги мусобақаси — «Умид ниҳоллари» ўйинларида 2002 йилда Фаргона шахрида, 2003 йилда Урганчда ўтказилганди. Шу ўйинларни 4-9 май кунларидан эса Қарши шахрида «Умид ниҳоллари» — 2006» бўлиб ўтади.

Айни пайдай бу ийл 2000 йиллигини нишонлашга хозирлик кўраётган қадимий Насаф — Карши шахри мамлакатимида ийл сайдин омавий тус олиб бораётгани боиси ҳам шундай. Энг куюнлариси, соглом ва бакувват

олишига тайёр. Ушбу нуфузли мусобақани ўтказиш учун бу ерда жуда катта ишлар қилинди. Хусусан, ушбу тадбирнинг асосий тантаналари ва беллашувлари бўлиб ўтадиган 20 минг ўринни футбол стадиони ФИФА талабларига тўлиқ жавоб берадиган даражада курилди. Шахардаги олимпиада зихирлари, ахборот технологиялари коллежлари спорт заллари, Қарши давлат университетининг музкаммал таъминланган ва қайта жиҳозланган 4 та ёткочини мусобақа иштирокчilariiga мунтазам.

Тадбир мутасаддилашсизларининг таъкидлашарларича, мусобақаларнинг юксак савиядаги ўтиш учун барча шарт-шароит мұхәйє.

Мазкур ташриф ишбилармод донорларни ташвишига солиб кўйди. Америка ишлаб чиқарувчиларнинг фикрича, Хитой аттапад ўз валиотаси курсини пасайтираяпти. Бундага максад ўзининг товарлари Америка иштеполисига арzonрок бўлиши, аксинча, Америка экспорти кимматлашиб кетишига эришишдир. Агар шундай хол рўй берса, Америка компаниялари жиддий зарар кўрадилар. Бўшкача айтганда, ҳалол савдо шартлари бузилиди.

Би-си мухабирининг Вашингтондан ҳабар килишича, АКШдаги айрим сиёсатчilar маъмуриятдан карши чоралар кўришини талаб килмоқдалар. Ҳозирча маъмурият сенаторларнинг Хитойни жазолаш хакидаги таклифларини рад этиб келмади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги давлат ва ҳамияти курилиши академиясида ўтказиладиган ушбу семинарда O'ZLiDePning мазкур қарордан келиб чиқадиган долзарбазифлар, нодавлат нотикорат ташкилотларининг фуқаролик ҳамиятини барпо этишдаги ўрни ва ахамиятини ошириш, миллий мағафалатларимизга қарши қартилган турли информацион хуружларга нисбатан таъсирчан ва хужумкор тарбигот-ташвиқот ишларини ташкил этиш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилади.

Жорий йилнинг 26 априлида Президентимизнинг «Ахоли ўтасида олиб борилаётган маънавий-маърифий ва тарбибот-ташвиқот ишларининг таъсирчанлиги ва самарасини оширишга қартилган кўшимча чора-тадбирлар дастури тўғрисида»ги Карорини амалга ошириш масалаларига бағишланган илмий-амалий ўкув семинари бўлиб ўтади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги давлат ва ҳамияти курилиши академиясида ўтказиладиган ушбу семинарда O'ZLiDePning мазкур қарордан келиб чиқадиган долзарбазифлар, нодавлат нотикорат ташкилотларининг фуқаролик ҳамиятини барпо этишдаги ўрни ва ахамиятини ошириш, миллий мағафалатларимизга қарши қартилган турли информацион хуружларга нисбатан таъсирчан ва хужумкор тарбигот-ташвиқот ишларини ташкил этиш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2006 йил 18 априлдан бошлагвалотла операциялари бўйича буглатерия хисоби, статистик ва башка ҳисоботларни юритиш, шунингдек, божона ва башка мажбурий тўловлар учун хорижий вало-тапарларнинг сўнга нисбатан қўйидаги қийматини белгилади:

1 Австралия доллари 891,96
1 Англия фунт стерлинги 2141,28
1 Дания кронаси 198,98
1 БАА дирхами 331,62
1 АКШ доллари 1218,02

1 Миср фунти 212,35
1 Исландия кронаси 16,06
1 Канада доллари 1060,99
1 Хитой юани 151,99
1 Малайзия рингитти 331,93

1 Польша злотыйси 377,40
1 СДР 1755,76
1 Туркия лираси 902,91
1 Швейцария франки 949,91
1 ЕВРО 1484,28

10 Жанубий Корея вони 12,75
10 Япония иенаси 103,02
1 Россия рубли 43,97
1 Украина гривнаси 241,19

4 ИҚТИСОД

Четга товар-маҳсулот экспорти ҳажми 2,3 баробарга ортади

9 ҲАЛҚАРО ҲАЁТ

Генераллар Рамсфельддан норози бўлмоқдалар. Аммо...

Бизнинг шарх

Холис баҳо

Озод ва обод Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт, бозор иқтисодиётiga асосланган демократик ҳамият барпо этиш йўли... Бугун биз танлаган ана шу йўлнинг қанчалар тўғри ва ҳаётй эканлигини нафақат Ўзбекистондаги, балки бир катор нуфузли ҳалқаро ташкилотлар, иқтисодчилар ва сиёсатшунослар ҳам эътироф этмоқдаларки, бу ҳам бўлса, юртимизга бўлган эътиборинг юқорилигидан далолатдир. Жорий йилнинг 6 априлида Осиё Тараққиёт банкининг «Осиё тараққиёт таҳлили-2006» деб номланган навбатдаги маъруzasи эълон килинди. Унда таъкидланишича, Марказий Осиё 2006 йилда жадал иқтисодий ўшиш суръатини саклаб қолган ҳолда 10,3 фоиз ўшишга эришади. Ўтган йили эса минтақада ўшиш суръати 10,9 фоизни ташкил этган...

ОТ баш иқтисодчиси Ифзал Алининг фикрича, Марказий Осиё давлатлари амала оширилаётган иқтисодий ишолотлар самараасидан баҳраманд бўлмоқдалар. Маълумки, Филиппин пойтахи — Манилада жойлашган мазкур банкинг фаолияти Осиё ҳамда Тинч океан миңтақасида баркарор иқтисодий ривожланишини таъминлашга қаратилган. 1966 йилда асос солинган ушбу тузилмага хозирги кунда 64 та давлат аъзодир.

Маърузада Ўзбекистон сўнгига йилларда баркарор иқтисодий ўшиш суръатини саклаб қолаётгандигига алоҳида эътибор қаратилган. Хусусан, қишлоқ ҳужалиги ва ташки савдо соҳасида амалга оширилаётган туб ўзгаришлар ўз самараасини берганинига таъминлашга қаратилган. 2006-2007 йиллар мобайнида эса ялпи ичи маҳсулотнинг ўшиши 6 фоиз даражасида сакланиб қолиши таҳмин қилинётгандиги ҳакида сўз берганд. Колаверса, энергетика тизимида хорижий сармояларни кенг жаҳб этиш кўзда тутилоқда. Умуман, банк таҳлилида ҳам юқори баҳо берилган.

2005 йилда Ҳалқаро валюта жамғараси Ўзбекистонда ЯИМинг ўшиш суръати 7 фоизни ташкил этганинг тан олганини бир эслга олайлик. Иқтисодий ўшиш суръатларига дунё ҳом ашё ва товарлар, аввало, нефт, газ бозорларидаги мавжуд бўлган куал конъюнктураси ва башка ташки савдо оширилаётган туб ўзгаришларнига таъминлаштирилган. Шу таъфали оиласиз даромади ортмоқда. Президентимизнинг касаначиликка ишларнига таъминлаштирилган Фармонига мувоғик, мендай аёллар иқтимоий сурғута, касаллик ва рақасига хақ олиш, пенсияга чиққанида давлат корхоналари ишли-хизматчилари билан тенг ҳукуқка эга бўлади.

Шу ўринда яна бир муҳим масалага эътиборини каратиш ўринидир. «Осиё тараққиёт таҳлили-2006»да «лоларанг инқилоб»лар содир бўлган Қирғизистон, Грузия сингари айрим мамлакатлар иқтисодиётини ҳам таҳлил этилган. Хусусан, Қирғизистонда иқтисодий кўрсаткичлар пасайиб бораётгандиги таъкидланган. Албатта, бунинг мавзум сабаблари бор. Рўй берган тўполонлардан сўнг узик йиллар давомидаги шакланган бошқаруву ва хўжалик тизими издан чиқди. Давлат мулки, миллий бойликлар талон-тороҳ қилинди. Энг ёмони — буларнинг барчаси аҳоли турмуш даражасининг кескин пасайиб кетишига олиб келди.

Грузияда эса раҳбарият томонидан олиб бориётгандаги ёдлами сиёсат мамлакатлар иқтисодий таъсиркетига салбий таъсири кўрсатгани айтилган. Агар Ўзбекистоннинг 2005 йилда ташки савдо айланаси 9,5 миллиард АКШ долларини ташкил этиган, умумий экспорт ҳажмида тайёр маҳсулот ва хизматлар улушки 50 фоиздан ошганни натижасида ташки савдода 1,3 млрд доллар микдорида ижобий салдогар эришилган бўлса, бундай кўрсаткичлар ана шундай мамлакатлар учун хозирча орзу бўлиб қолмоқда.

Узоқ ва яқин хорижда

АҚШ

Музокараларнинг бош мавзуи: савдо-сотики

XXR раиси Ху Цзиньто Кўшма Штатларга ташриф бўюрди. Унинг мазкур мамлакатта бу галги сафари АҚШ ва XXR ўтасидаги савдо мунобабатлари тобора кескинлашиб бораётган бир пайтага тўғри келди. Шунинг учун ҳам, кўччилик кузатувчилар таъкидлаштандаридек, ҳар иккича давлат раҳбаларни музокараларида бош мавзу савдо-сотикинни ахоли ҳакида бўлади.

Мазкур ташриф ишбилармод доираларни ташвишига солиб кўйди. Америка ишлаб чиқарувчиларнинг фикрича, Хитой аттапад ўз валиотаси курсини пасайтираяпти. Бундага максад ўзининг товарлари Америка иштеполисига арzonрок бўлиши, аксинча, Америка экспорти кимматлашиб кетишига эришишдир. Агар шундай хол рўй берса, Америка компаниялари жиддий зарар кўрадилар. Бўшкача айтганда, ҳалол савдо шартлари бузилиди.

Украина

Коалиция ҳавф остида

Собиқ бош вазир Юлия Тимошенко сешсанба куни баёнёт бердиги, мамлакат президенти Виктор Ющенко парламентда ўзининг президент сайловларидаги рақиби Виктор Янукович билан коалиция тузишни мулжаллаёттанини айтди. Унинг сўзларига карданга, бундай ахборотни президенти кўллаб-куватвлари «Наша Украина» блокининг юкори мартабали вакили берган.

Бундай ниятини Тимошенко кутилашадиги демократик кучлар итифоини парчалаб ташлашга қаратилган режа деб атади. «Кенг камрови коалиция деб номланётган бирлашва ҳакида принципал жиҳатдан келишиб олинган. Бундай ниятини Юрий Ехануров ва Ющенконинг яхши сафодшлари Пётр Порошено ва Николай Мартененко ана шундай йўл тутмоқдалар», - деди Тимошенко Киевда ўтказилган матбуот ажумумандига. Унинг таъкидлашшига, бундай «президент Виктор Ющенко ва «Наша Украина» командаси демократик коалиция тузилишига йўл кўймасликка интиляётган уч-тўрт қишидан ахралри турибди, холос». Ўз нағабатда «Наша Украина» блоки вакили агар Юлия Тимошенко бош вазир лавозимига ўз даъвосидан воз кечмаса, «зарғандок коалиция» тузиш мумкин бўлмайди, деди.

БОШЛАНГИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

«XXI ASR» İJTİMOIY-SİYOSIY GAZETASI İLOVASI

WWW.21ASR.COM

ХАР ҚАНДАЙ ЮКСАК ФОЯ ЎЗИННИГ АМАЛИЙ ИФОДАСИНИ
ТОПГАНДАГИНА ЖАМИЯТГА НАФ КЕЛТИРАДИ

Фаолиятимиздан қониқиши хосил қилишга ҳали эрта

— дейишади «Касби-88» транспорт ширкати
бошлангич партия ташкилоти аъзолари

Бундан уч йил
муқаддам
автокорхона
иктисодий
жихатдан ночор
ахволга тушиб
қолган, транспорт
воситалари учун
эҳтиёт қисмлар
етишмас, уларни
ёнилғи-мойлаш
материаллари
билин таъминлаш
эса жиддий
муаммога айланган
эди. Ойлик
маошдан
карздорликни-ку,
айтмай кўя
қолайлик. Хўш,
нима қилиш керак?

■ Сайфулла ИКРОМОВ,
«XXI asr» мұхбери

Корхонага ёш, ташаббус-кор мутахассис, O'zLiDeP аъзолари Абдукарим Шоҳимардонов раҳбар бўйли келди-ю, ахвол ижобий томонга ўзгара бошлади. Энг муҳими, орадан яром йил ўтар-утмас, мавжуд қарзлар езилди, ишад бўшаб кетганинг яна ўз ўринларига кайтиши.

— Ахиллик ва ташкилотчида хикмат кўп экан, — дейди бошлангич партия ташкилоти раиси Ҳамдам Сайдниёзов. — Уша кезларда бошлангич партия ташкилотининг фаоллиги яққол на-моён бўлди. Йиғилишларда корхонадаги иктисодий ва-зиатни бир неча бор мухо-кама қилдик, тегиши тад-бирлар белгиладик. Сиёсий фаоллик оширилди. Кўпчиликнинг O'zLiDeP сафиги кириш истагини билдиргётганинг яхшида шундан.

Ха, ҳакиқатдан хам корхона жамоаси нафакат туман ми-кёсидаги ташкилотлар, бал-ки кўши үмборак газни кайта ишлаш заводига хам хизмат кўрсатадиган. Бахор-ги чигит экиш кизгин пал-лага кирган айни дамларда фермер хўжаликларига уруғлиқдан тортиб, ўғитгача ет-казиб берилмоқда. Энг муҳими, мавжуд транспорт во-ситаларидан самарали фой-даланish чоралари кўрила-ти. Даромад хам шунга яраса. Ишчи-хизматчиларни ижтимоий химоялаш, моддий рабbatларни ташкилотлардан биридир.

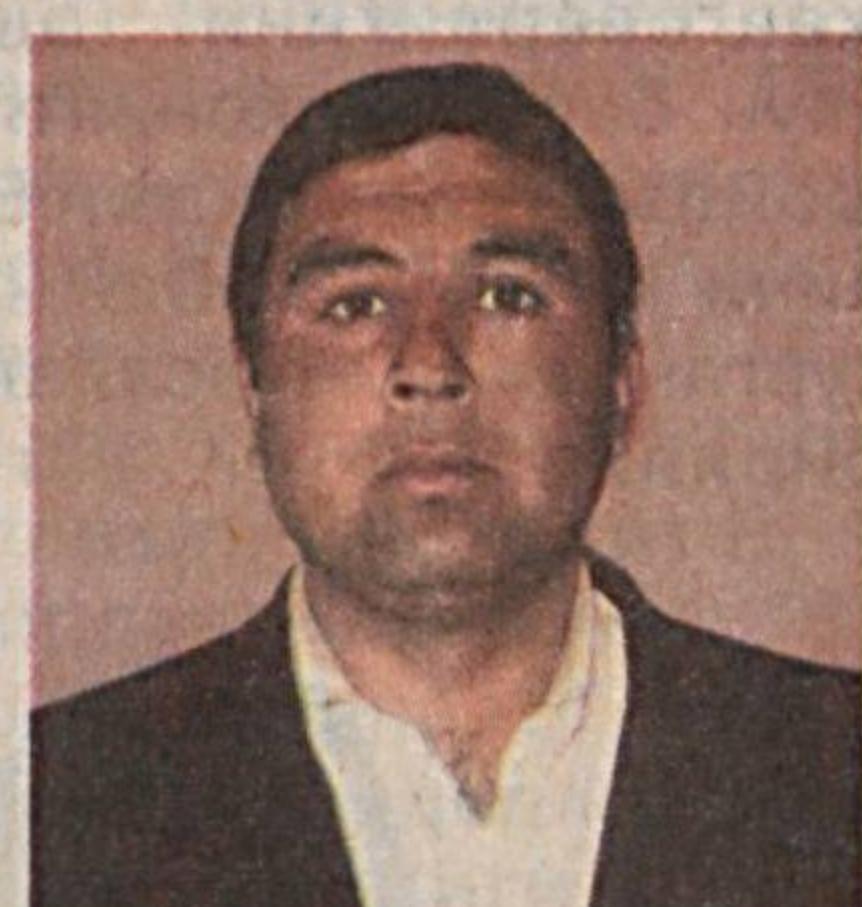
— Гапингизга
караганди, ишлар
жойига тушган,
муаммолар камайган...

— Бир қарашда шундай туюлади. Аммо биласиз, этни тирнокдан ажратиб бўлмайди. Хоҳлайсизми-йўми, биз хаммамиш ушбу жамоа аъзосимиз. Унинг муаммалири хам, ютуклири хам бизники. Бинобарин, корхонадаги сиёсий ва иктисодий вазият доимий эътиборда. Хар бир йиғилишда тегиши соҳаларга масъул бўлган фаолларимиз аҳборотларини тинглаймиз. Яқинда маҳаллий тадбиркор Яшин Холматов O'zLiDeP аъзолигига кабул қилишимизни сўраб, ариза билан мурожаат этиди. Туманда яхши обрў-эътиборга эга бўлган бир инсоннинг бу қароридан куондик, албатта. Ушбу йиғилишда корхонамизда узоқ йиллар ишлаган нафакаҳур Кулмурот ота Сафаров сўз олиб, партия аъзоси сифатига ўз маҳалласида олиб бораётган ишлари хакида гапирлиб берди. Сафимизда катта ҳайтий тажрибага эга бўлган бундай одамларнинг борлиги бошлангич ташкилоти нуғузини ошириши шак-шуҳбасиз.

Партияйи-сиёсий соҳадаги ишлар билан танишар эканмиз, O'zLiDeP фаолларидан биря, халқ депутатлари туман кенгашни депутати, корхона раҳбари Абдукарим Шоҳимардоновнинг фикр-мулоҳазалари билан қизиқидик. — Партияйимизнинг дастурий мақсадлари халқ орзузистларидан билан ҳамоҳангандир, — дейди у сухбат чоғида. — Мамлакат иктисодий салоҳиятини оширишга мунособ хисса кўшиш, ёшларни озод ва обод, Ватан, эркин ва фаровон ҳаёт куриш, мустақиллигимизни асрар-

авайлышдек эзгу мақсадларга сафарбар этиш мукаддас бурчимиздир. Бунга эришмок учун эса ҳар биримиз ўз имкониятларимизни тўларок намоён этишимиз лозим. ти яхшиланди. Кўчалар тўлиқ асфальтланди. Айни кунда яни мактаб курилиши жадаллик билан олиб борилмоқда. Укувчи-ёшлар учун вилюятдаги мукаддас қадам-

1974 йилда Касби туманида туғилган. 1998 йили Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтини тутагтан. Айни пайтда Рӯзиқул Шоҳимардонов номидаги «Касби-88» транспорт ширкати маънавият ва маърифат маркази раҳбари, O'zLiDeP бошлангич ташкилоти раиси.

Ҳамдам
САЙДНИЁЗОВ

жоларга саёҳатлар уюштирилалти. Бу каби ишларда ошираётган ишларимизга караб бахо беради.

— Шахсан ўзингиз O'zLiDePning халқ депутатлари туман кенгашидаги вакили сифатida фаолиятнинг издан килиасими?

— Депутат сифатида сайловчиларимга хам, бошлангич партия ташкилотига ҳам вақти-вақти билан хисоб бераби тураман. Масалан, кейинги йилларда корхонамиз ва бошқа ташкилотлар ёрдамида Коратепа қишлоғига элекстр энергияси, табиии газ ва ичимли сув таъмино-

жорий ой бошларидан бўлиб ўтган йиғилишида давлатимиз раҳбарининг «Шахсий ёрдамчи, дехон ва фермер хўжаликларида чорва молларини кўпайтириши раббларини чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори атрофлича мухокама килинган ва партия фаолларига хона-донлардаги ахволни ўрганиш юзасидан тегиши топширилган эди. Яқин-

да ушбу масала яна бир карпа мухокама этилди. Маълум бўлишича, тумандаги айрим қишлоқларда зарур имкониятлар борлигига қарамай, чорвачилини ривожлантириши етарлиға ётибор берилмаяпти.

— Демак, ҳали орамизда эскича фикрлайдиган, бокимандалик касалидан халос бўлмаган шахслар кам эмас, — дейди ташкилот етакчиси Ҳамдам Сайдниёзов. — Мавжуд ахволдан келиб чиқиб, жойларда тадбиркорлик фаолиятини янада кенгайтириш юзасидан кўшичма чора-тадбирлар кўриш лозим, деган хуносага келдик.

Шу мақсадда оммавий-түшунтириш ишларини кучайтираяпмиз. Зоро, ўз ҳак-хуқуқини билган киши хеч қаён панд емайди. Аслини олганда тадбиркорлик халқимизнинг қонида бор. Бу борадаги анъаналарни қайта ташкилашмиз ва янада ривожлантишишимиз лозим. Мехнатдан манбаатдорлик бўлган жойда иш самарадорлиги ошиб, муаммолар ўз ечимини топаверади. Буни ўз фаолиятимиз мисолида яқол кўриб турибиз. Ишчи-хизматчиларнинг сиёсий фаолиғига ошиб бормоқда. Улар ўз бурч ва маҳбуриятларини чуқур англаб, корхона тарақ-қийтига мунособ хисса кўшимқодлар. Энг муҳими, фикр, онг дунёкараш тубдан ўзгариб бораётпти.

Биз ҳар бир партия йиғилишига пухта тайёргарлик кўрамиз. Шу боис улар қизин фикр-мулоҳазаларга бой бўлади. Ўзининг ўлантириш юқорида таъкидланганидек, одамларда тадбиркорлик кўникмаларини шакллантириш, ёшларнинг спорт билан шугуулниншлар учун шарт-шароит яратиш, каса-начилини ривожлантириш, партия ғояларини тарғиб этиш билан боғлиқ масалаларни шунчаки кўриб чи-киш мумкинми, ахир!

Яна бир гап. Нодавлат нотижорат ташкилотлар, ху-сусан, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Маҳалла» жамғармаси билан яқин ҳамкорликни йўлга кўйганим. Аммо барбири киляб-тган ишларимиздан қўнгил тўлмайди. Хусусан, БПТлар фаолиятини янада жонлантириш, учун тегиши кўпилманалар, сиёсий адабиётлар етишмайди. «XXI asr» газетасини хисобга олмагандар, партия ҳаётига оид, бошқа манбага эга эмасмиз. O'zLiDePning сиёсий ҳаётдаги ўрни, жойларда иш олиб бораётган партия фаоллари ҳакида кирик рисолалар чоп этилиб, жойларга тарқатилса, ҳаммамиз учун фойдали бўларди.

Термиз шаҳридаги «Тадбиркорлар маркази»да O'zLiDePning куйи бўғини — бошлангич партия ташкилотига асос солинганига ҳадемай иккى йил тўларкан. Узбекистон Савдо-саноат палатасининг вилоят ҳудудий бошқармаси фаолият бошлаган ушбу ташкилотга кейинчалик DMK вилоят бошқармаси, кўчмас мулк биржаси филиали, қўмматли қофозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш марказининг ҳудудий бошқармаси, «Тошкент» Республика фонд биржаси вилоят бўлими ходимлари ҳам аъзо бўлишиди. Шу тариқа бошлангич ташкилот хисобида турган O'zLiDeP чорлар сони 150 нафардан ошиди.

Сафлар кенгаймокда

Бугунги кунда Сурхондарё вилоятида 450 та бошлангич партия ташкилоти фаолият кўрсатмоқда. O'zLiDeP аъзолари сони эса 20 минг 40 нафардан ошиди.

■ Ҳолмўмин МАМАТРАЙИМОВ

Айни пайтда бинода фаолият юритаётган йирик ташкилотлардан бири — Республика товар-хом ашё биржаси филиали брокерлари ҳам бирин-кетин партия сафига ўтмоқдалар. Тъкидлаш керакки, филиали жамоаси асосан фермерлар ва бошқа тадбиркорлик субъектларига хизмат кўрсатади. Биржа қошида хозир 180 та брокерлар ўрни бор. Термиз шаҳрида барча туманларда биржанинг брокерлар идоралари фаолият юритаётпти. Шунингдек, кўниши Афғонистон, Тоҷикистон республикаларида ҳам брокерлек тузилмалар очиди, улар мижозларга хизмат кўрсата бошладилар.

— O'zLiDeP аъзолари бўлган брокерлар ўз зиммалари юқлатилган вазифага алоҳида масъулият ёндашишмокда, — дейди «Тадбиркорлар маркази» хузуридаги бошлангич партия ташкилоти раиси, ҳалқ депутатлари вилоят кенгаши депутати Абдулжаким Турдиев. — Шу боис уларнинг хизматидан кўпчилик мамнун.

Дарҳакиат, биржа ходимлари ўтган давр мобайнида 16 миллиард 961 миллион 392 минг сўмлик маҳсулот сотишига эришишиди. 5 миллион 843 минг 140 АҚШ доллари кўйматига тенг бўлган экспорт контрактлари имзоланди. Англия, Тоҷикистон, Афғонистон, Франция, Голландия ва Россия каби мамлакатлар пахта сотиб олишган бўлса, бошқа давлатлардан ташкирилган тадбиркорлар «Шарғон шахстаси» АЖ, «Навоийазот» АЖ, «Сурхонзиковкансаато» АЖ маҳсулотларни харид килишиди.

Яқинда «Тадбиркорлар маркази» биносида O'zLiDeP сафига кабул килинган бир гурӯх аъзоларга партия гувоҳномаларини топширишга бағишилган тантанали йиғилиши бўлди. Уни O'zLiDeP вилоят кенгаши раисининг биринчи ўринбосари Кашид Фаниев очди. Шундан сўнг вилоят ҳокимининг хотин-қизлар масалаларини бўйича ўринбосари Мавлуда Кобилова, O'zLiDeP Сиёсий Ҳенгаши Ихроя кўйматасининг масъул ходими Нуриддин Исроилов сўзға чиқиб, O'zLiDeP дастурли, мақсад ва вазифалари, партия аъзосининг жамиятдаги ўрни ҳамда масъулият ҳақида фикр юришиди. Анжуман сўнгидаги 30 кишига партия гувоҳномалари тантанали равишда топширилди.

Шундан сўнг партия сафига кабул килинганлар сўз олиб, билдирилган ўрни, жойларда иш олиб бораётган партия фаоллари ҳакида кириш, уларни амалга оширишга мунособ хисса кўшишга вазъда бердилар. Бу каби тадбирлар АТ «Пахтабанк» вилоят бўлими, Термиз шаҳридаги майший хизмат касб-хунар коллежида ҳам бўлиб ўтди.

O'zLiDeP ОДИМЛАРИ

2006 йил 20 апрель,
Пайшана

16 [122]-сон

ҮН ЙИЛЛИК МОЖАРО

Фараз килинг: сиз каттагина уйингизнинг бир кисмени кимгадир ўзаро оғзаки көлишиб сотдингиз. У келишган пулни вақтида берди. Лекин турли сабаблар туфайли олди-сотди муносабатлари орадан 4 йил ўтиб ҳам қонуний хужжатлаширилмади. Бир кун келип қарасангиз, Алига соттан уйингизга Вали эгалик қилиб турибди. Боз устига ўзбошимчалик билан яна анча ерни кўшиб олиб, чегара симларни тортомоқи. Шунда адолат истаб, судга мурожат қиласиз.

■ Акром ЮРИНБОЕВ

Суд сизнинг ва эндиликда ракибингизга алланган шахснинг қарши даъво аризасини кўриб чиқиб, ишни Али билан Валининг фойдасига ҳал қилиб беради. Қарангки, суднинг ҳал қилув қарори билан сиз 4 йил оддин соттан 400 кв.м. ер 780 кв.метрга айланниб турибди.

Олди-сотди шартномаси фуқаролик ҳукукининг асосий институтларидан бирин ҳисобланади. Ўз вактида жамият ривожининг уёки бу босқичда шаклланган иктиомий-иктисодий муносабатлар олди-сотди шартномасига таалуқли қонунларнинг мазмун-мояхиятига ҳозир ҳам таъсир этади. Масалан, 1963 йилда қабул қилинган Ўзбекистон Гражданлик кодексида олди-сотди шартномасига 15 та модда багишланган бўлиб, уларда ўша даврдаги маъмурӣ-бўйруқбозлик методига хос қоидалар ўз аксии топган эди. Кўп кисми императив (катъий бўйрўк) хусусиятга эга бўлиб, улар восита-сида тартибида солинадиган муносабатлар доирасида аниқ белгиланган ва чета-чиқиб кетиш мумкин эмасди. Дейлик: жисмоний шахслар трактор ёки юк автомашинаси сотиги олишига йўл қўйилмасди. Агар фуқаро оиласи билан битта турар-жойга эга бўлса, яна бошқа уйни сотиги ололмасди. Накд пул эвазига бўлган олди-сотди шартномаси оғзаки шаклда ҳам тузилар ва у ҳақиқий ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикасининг 1997 йил 1 марта куни кучга кирган Фуқаролик кодексига кўра эса, олди-сотди шартномаси 50 та маддада белгилаб қўйилган қоидаларга асосан

амалга оширилади. Янни сочувчи ер участкаси, бино, иншоот, квартира ёки бошқа кўчмас мулкни сотиги олувича мулк килиб топшириши ўз зиммасига олади.

Ўтмишда ва ҳозир амалда бўлган ушбу кодексларда келтирилган қоидаларни баён этишилиздан максад, таҳрирятга йўлланган бир шикоят хатига ойдинлик киртишидир.

Тўрткўллик Искандар Абдуллаевнинг ёзишича, 1991 йилнинг ёз ойда у ўзига тегиши «Юбилейная» кўчасидаги 1560 кв.м. бўлган 82-йининг бир кис-

Йиллаб қорасини кўрсатмаган Э.

Шинтековнинг қарши даъво аризасини кўриб чиқишиб, унинг Искандар Абдуллаев билан ўзаро оғзаки олди-сотди шартномаси ҳақиқий деб топилган. Шундан сўнг юкори суд инстанцияларига ёзишмалар бошланди.

мини Эртой Шинтековга сотган. 400 кв.м.дан иборат 4 хонали ўз 23 минг сўмга баҳолangan. Э. Шинтеков уй хужжатларини расмийлаштириши чигодига яна 2 минг сўм берини ўз зиммасига олган. Савдо оғзаки келишув асосида амалга оширилиб, И. Абдуллаев тегишига пулни олган.

Кузойда ушбу уйга Рафаэль Утемуратов деган шахс оиласи билан кўчиб келган ва ўзини «Шинтековнинг кўбиман», вақтинчалик шу ерда яшаб турман», деб таниширган. Лекин тез орада уйни яхшилашиб таъмирлаб, доимий яшай бошлаган. Ҳеч нарса-дан шубхаламаган Искандар ака эса Шинтековни кутуб юраверган.

Хуллас, «вақтинчалик яшаш учун» келган Утемуратов 1995 йилнинг баҳорида

Фуқаролик кодексининг 163-моддасида даъво муддати жорий қилинмайдиган бандлар ҳам бор

кутилмаганда яна 200 кв.м. ерни ўзига кўшиб олиб, чегара симларни торта бошлаган. Бу хатти-хараратдан норози бўлган ўз эгасига шахар ҳокимининг тегишили қарори борлигини айтган. Искандар ака эса дархол БТИга борган. У ерда ҳақиқатан ҳам ҳалк депутатлари Тўрткўл шахар кенгаши ижроя кўмитасининг 1992 йил 10 июня чиқарган «Юбилейная» кўчасидаги умумий майдони 600 кв.м. бўлган 82-йини Рафаэль Утемуратовнинг шахсий мулки деб хисобга олиш ҳақидаги 125-1/6 сонли қарор мавжудлигини маълум қилишган.

Искандар аканинг тинчи бузилиб, Тўрткўл туман судига даъво аризаси билан мурожаат қилган. 1996 йил

оидида Қорақалпоғистон Республикаси Олий судининг раёсатида назорат тартибида кўрилиб, Тўрткўл туман судининг ҳал қилув қарори ва Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди фуқаролик ишлари бўйича судлов хайванинг ахрими ўзгаришиш қодирлирди.

Табиийки, Искандар ака бундан норози бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Олий судига мурожаат этади ва 2005 йилнинг ноябрь ойда қўйидаги мазмундаги жавохатини олиди: «Ўзбекистон Республикаси ФПК 350-моддасининг 4-бандига олиш ҳақидаги 125-1/6 сонли қарори ҳал қилув қарори кунахни кўнглини кирган кундан этиборан уч йил ўтгандан кейин берилган аризадар кўрilmайди. Юкоридағи қонун талабидан келиб чиқиб, Сизнинг шикоятингиз кўрилмасдан қодирлиганинг маълум қилинади».

Хуллас, шу тарика аслида оддий бир масала этиборсизлик туфайли моҳиятнан ва мантиқан ўз ечимини топлади. Аслида оғзаки амалга оширилган савдони гуваҳлар иштироқида бир маротаба кўриб чиқиши билан ҳатоладиган мумаммо йиллар мобайнида чўзилиб келётгани нафакат бугун Искандар акани, балки бутун тўрткўлликларни ахаблантирайти.

Шу ўринда яна 1996 йилда амалда бўлган Гражданлик кодексига мурожаат этиши тўғри келади. Унинг 258-моддасида олиш-сотиш шартномасининг шакли баён этилган бўлиб, «Накд пулга олиш-сотиш шартномаси, суммасидан катъий назар, оғзаки формада тузилиши мумкин», дейилган. Шунингдек, «Шаҳарда ва шаҳар типидаги посёлкада бўлган ўй-жойни олиш-сотиш шартномаси..» нотариал гуваҳларнириши ва Ҳалқ депутатлари район, шахар, шаҳардаги район советининг ижроя комитетидаги рўйхатдан ўтказилиши лозим», дейилади. Ушбу қоидарга риоҳ қиммаслик эса уй-жой олиш-сотиш шартно-

масининг ҳақиқий саналмаслигига сабаб бўлади.

Низо келиб чиқкан 1995 йилгача Шинтеков номалум сабабларга кўра сотиг олган уйини нотариал расмийлаширишдан кўчиб юрган. Боз устига 1992 йилда ҳали ўз номига қонуний ўтмаган ўйга ўзбошимчалик билан яна 200 кв.м. кўшириб, жами 600 кв.м. ери қабаки ҳужжатлар билан кўёви Утемуратов номига ҳатлати берган. Тўрткўл туман суди дастлаб шаҳар ижроқўмийнинг ҳарори бекор килиб, кейин иккичи томон аризасига кўра, масалани унинг фойдасига ҳал қилиб берган. Нега?

Шу ўринда Ўзбекистон Республикаси Олий судининг И. Абдуллаев мурожаатига жавобанга йўллаган хатти ҳам кишини ўйлантиради. Амалдаги Фуқаролик кодексининг 163-моддасида даъво муддати жорий қилинмайдиган талаблар ҳам беън этилган. Шулардан бирни «Мулкдорнинг ёки бошқа эгалик киливчининг ўз ҳукукининг ҳар қандай бузилишларини, шу жумладан, эгалик қилишдан маълум қилинади».

Ваҳоланки, И. Абдуллаев ҳам кўчмас мулк эгаси. У юкорида таъкидлангандик, 1997 йилнинг 1 марта кунидан кучга кирган Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодексида беън этилган, «сотувчи ер участкаси, бино, иншоот, квартира ёки бошқа кўчмас мулкни сотиги олувича мулк килиб топшириши ўз зиммасига олади». Мавжуд ҳолатда эса Искандар ака бундай қиммалиган. Ижроқўм қарори эса унинг иштироқи ва розилигисиз чиқарилган. Кўриниб турибди, ҳар қандай ҳолатда ҳам унинг ҳуқуқ ва манфаатларни қонуний ҳимоя қилиниши зарур.

Умид қилимизки, суд ва бошқа қонунчилик идоралари бу фуқаролик ишни яна бир бор чукур ва атрофлича ўрганиб чиқадилар.

Бугунги кунда барча соҳалар қатори прокуратура тизимида ҳам фуқаролар ҳақ-хукукини ҳимоя қилишга бирламчи этибор қаратилмоқда. Жумладан, Паркент туман прокуратураси ходимлари томонидан олиб борилаётган ишларга тўхталиб ўтиш мумкин. Хўш, 2004-2005 йиллар мобайнида фуқаролардан келиб тушган ариза ва шикоятлар бўйича қандай ишлар амалга оширилди? Бу ҳақда туман прокурори Нуриддин АГИМОВ куйдагиларни сўзлаб берди:

Фуқаролар ХУКУКИ ҲИМОЯДА

■ Шукурилло ПАРПИЕВ

— Инсон, унинг ҳаёти, эркинлиги, шаъни, қадр-қиммати ва бошқа даҳлсиз ҳукуклари олий қадрият, прокуратура фуқароларнинг ҳукук ва манфаатларни ҳимоя қилувчи орган эканлигини англаган холда бизга келиб тушган ариза ва шикоятларни ўз вактида рўйхатга олиш, кўриб чиқиши, қонундаги белгиланган муддатларда ҳал этиш, қонунбузарлик ҳолатларини олини олишга ҳаракат киммоқдамис, — дейди Н. Агимов. — Ўтган йил мобайнида фуқаролардан 124 та ёзма ариза кабул тушди. 2004 йилда эса бу кўрсаткич 88 тани ташкил этган эди. Туман прокуратурида фуқароларнинг мурожаатларига бўлгандан этибор кучайтирилганлиги сабаби умумий назорат йўналиши бўйича Ўзбекистон Республикаси «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги қонунининг иккисини текшириш сони 14 та ортиқ бўлди.

Паркент шахри, О. Юнусов кўчаси, 7-йуда яшовчи Н. Мирёкубованинг ўтган йили «Алоқа бўлими» корхонасидан қонунга зид равишда бўшатилган тўғрисидаги аризаси юзасидан текширу ўтказилганди, туман почта алоқаси тармоғи бошлиғи Г. Хасанов ва Н. Мирёкубова ўтказидан тозилган мекнат шартномаси ноконуний тарзда бекор килинганлиги аниланди. Сўнгра туман прокурорининг 2005 йил 18 февралдаги протести билан Паркент почта алоқаси тармоғи бошлиғи Г. Хасановга тозилсан ўзбекистон Республикаси МжтКнинг 49-моддасига биндан маъмурӣ жавобарига, кадрлар бўлими мутахассиси Н. Фаниевага эса интизомий жавобарлик жазо чораси кўлланниди. Н. Мирёкубовага корхонанинг 2005 йил 8 февралдаги 58-сонли қиммасига асосан 13060 сўм суюнчи ва 59-сонли қичим ордерига асосан 24938 сўм декрет пулни тўлди.

Бундай ҳолатлар кўп, албатта Мана, масалан, ўтган йил мобайнида туман прокуратурига ҳукуки мухофаза қилувчи идоралар ходимларининг гайри-қонуний хатти-харакатлари юзасидан 14 та ариза келиб тушди. Ўтказилган тегроводи текшируванинг ҳуқуқида ҳолатда ҳам унинг ҳуқуқ ва манфаатларни қонуний ҳимоя қилиниши рад этиш тўғрисидаги карор кабул килинди.

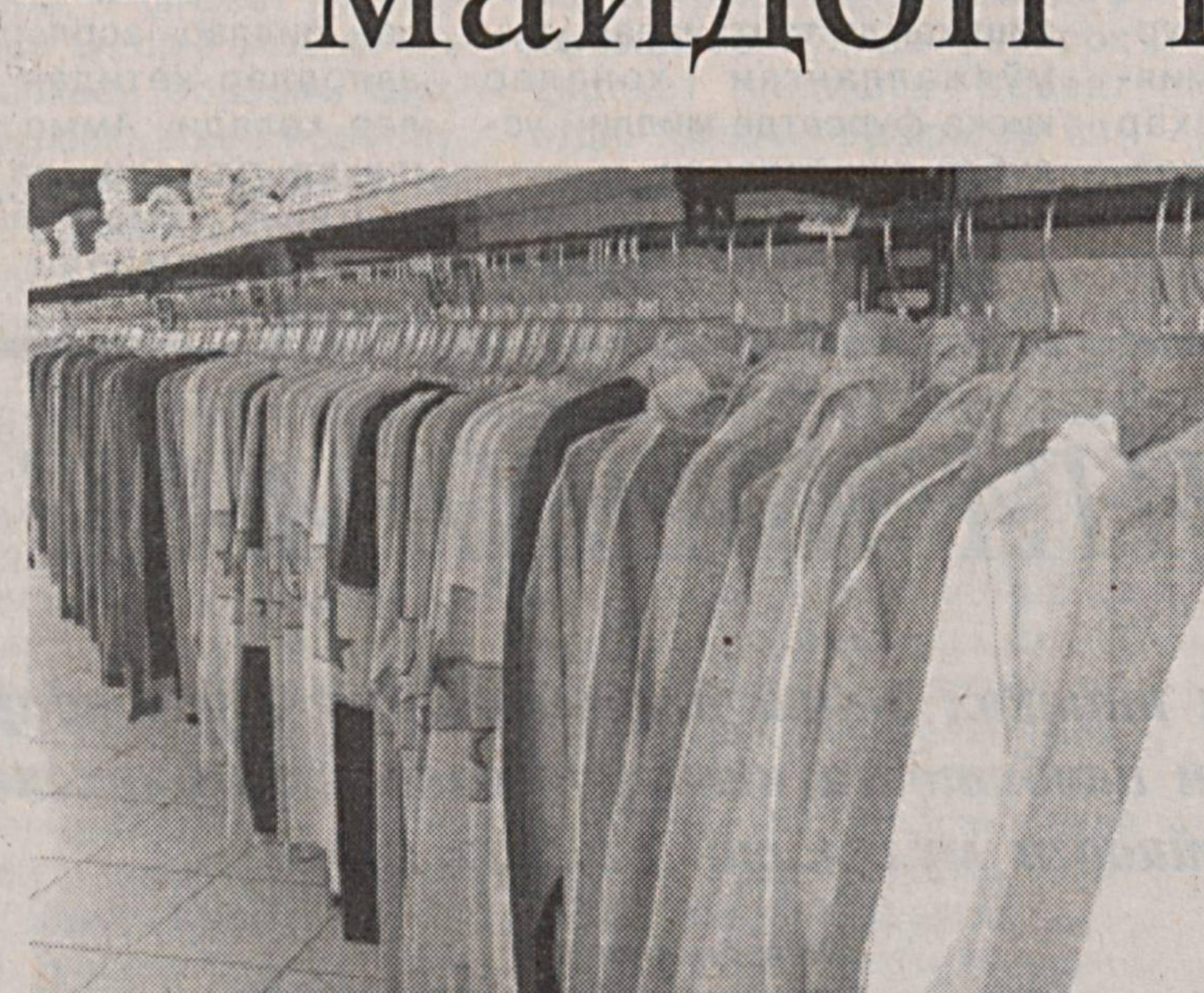
Фуқароларнинг ариза ва шикоятлари оқибатсиз ёки қоноатлантирилмай қодирлигани ҳолатларда текшириш натижалари ҳақида уларга хабар берилб, юқори турувчи идораларга шикоятилди...

Паркент шахри, С. Акбаров кўчаси, 24-йуда яшовчи М. Мирзаева ва Навоий кўчаси, 228-йуда яшовчи Ш. Умаров ариза билан туман прокуратурига мурожаат этган эдилар. Улар фарзандлари Г. Мирзаева ва С. Умарова 5-сонли ихтиослаштирилган мактабнинг 9 ва 11-синиларида таълим олаётгандилар, 2005 йил 20 октябрда ҳар иккалasi пахта йигим-теримига сафарар этилганлиги, 2 ноября куни фарзандларни кўришга боргандили, уйларидаги йўл кўйилгандаги сабабли ҳар иккаласини директор М. Акрамовинг руҳиси билан олиб келгандиларни, кизлари касалхонасида даволаниб чиқанларидан сўнг ўқиши давом этитириш учун мактабга боргандиларда мактаб директори уларни ўқишига кўймай ҳайдаб чикарганлигини баён этиб, ўкувчиларни ўқишига кайтаришада ёрдам беришини сўрган этилар. Аризада келтирилган вахжар бўйича туман ҳақ таълими бўлимида хизмат текшируви ўтказилб, Г. Мирзаева ва С. Умарова ўқиши кайтарилиши.

Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин. Хулоса ўринда шуну айтишим мумкини, Паркент туман прокуратурига фуқароларнинг ҳақ-хукуклари қонунга зид равишда топталшига йўл қўймаслик учун барча чораларни кўрмокда. Бунда бизга «Фуқароларнинг мурожаатлари тўғрисида»ги қонун талаблари дастурламал бўляяпти.

КИТОБХОНЛАР ДИ҆ҚАТИГА!

Ўзбекистон
халқ ёзувчиси
Тоҳир
МАЛИКнинг
янги асари —
«КОРА
ФАРИШТА»
босмадан чиқди.
Китоб савдоси
 билан
шугулланувчилар учун телефонлар:
107-74-89, 130-82-72, 330-31-81

тикув цехи бошлиғи Назоқат Незматованинг ҳам, жон-кўяр ишшиби Комил Фозиловининг ҳам бугунги кундаги ўй-фиркалари ишлаб чиқарнишни кенгайтириш, маҳсулот сифатини яхшилашга каратилган. Ана шундай сайди-харакатлар натижаси ўларок, 2005 йилда Бухоро шаҳрин

ФАҚАТ бир томон айбдор
бўлгандада эди, жанжал
бунчалик узоқ чўзилмасди

ЯКИН ШАРК

Боши берк кўча

Исроил ва Фаластинда бўлиб ўтган сайловлардан кейин Якин Шарқда тинчлик ва барқарорлик ўрнатиш яна долзарб муаммога айланди. Фаластинда ХАМАС харакатининг ҳокимият тепасига келиши АҚШ, Европа ва Исроилинг қаттиқ ташвиши солиб кўди. Улар Исроил давлатини мутлақа тан олмайдиган янги ҳукуматга нисбатан молиявий бойкот ёълон қилдилар. Бу эса вазиятини янада кескинлаштироқда. Ана шундай бир пайтда эса Россия ва Эрон Фаластинга молиявий ёрдам кўрсатишларини ёълон қилдилар.

■ Шерзод ЭРАЛИЕВ

Хорижлик мутахассисларниң хосблашларича, мухторијат бюджетга келиб тушишни дебарли барча даромад манбаларидан маҳрум бўлган. Масалан, Исроил Фаластин миллий мухторијати номидан йигадиган соликларни — ойига 70-80 млн. АҚШ долларини беришдан боштотди. АҚШ ва Европа Иттифоқи ҳам Фаластинга йилига 500-600 млн. доллар атрофида маблаг ахротишни тўхтатди. Шу ўринда бир масалага анилик кириштоз. Гарчи мухторијатга ахротилган маблаглар тўхтатилган бўлса да, инсон парварлиқ максадлари билан телефон орқали мулокот чогида Москванинг Фаластинга тез кунларда молиявий ёрдам кўрсатишга вайда берган.

Эроннинг мусулмон, айни пайтда Исроил душманни булган фаластинларни кўллаб-куватлаши бежиз эмас, албатта. ХАМАСнинг Исроилинг тан олмаслик сийёсати Техронга жуда маъкул келмоқда. Бунинг устига Эрон ва АҚШ ўтасида ҳарбий тўқнашувлар рўй бергурдек бўйс. Фаластиннинг ҳозирги раҳбарият кўллаб-куватлашига умид килиш мумкин. Россия эса нафакат араб дунёсига таъсирини оширишга, балки ушбу масала бўйича ўз позицияни оркали Шимолий Кавказдаги экстремистларни гирифий жиҳаддан заифлаштиришга уринашти. Маълумки, Чеченистондаги айрмачилик харакатлари айнан ислом фоялари нобиби остида олиб борилмоқда. Бундан ташқари, Якин Шарқ масаласида мустақил юрисат юритиши Fарб давлатларини Москву фикри билан хосблашишни мажбур этади. Шу билан бирга Фаластин масаласи Россия-АҚШ муносабатларига салйиб таъсир кўрсантиши ҳам мумкин.

Фарб давлатлари ва Исроилинг ХАМАСни сийёсий куч сифатида тан олмасликлари сабаби, бу харакатин Исроил худудида террорилик фаолияти олиб боришидир. Айни пайтда у моддий қийналётган фаластинларига ёрдам бериш мақсадида ижтимоий дастурларни амалга оширади. Харакатнинг сайловларда голиб чиқишига бу омил ҳам таъсир килиди. ХАМАСнинг ўтган асрнинг 80-йилларида қабул килинган хартияси тарихий Фаластиннинг бутун худуди шариат коидалари бўйича "барча" мусулмон авлоидларга тегиши" вакф ерлари, деб ёзиб қўйилган. Шу маънода Исроил давлатини тан олиш нафакат катта сийёсий ён босиши, балки ақиддан воз кечиш деб баҳоланиди. Фарб давлатлари эса ХАМАСдан ўз мағуравий по-

юбориладиган бўлса, ХАМАС яна қуролли ҳаркатларга ўтиши мумкинлигини маълум килиди.

Ўтган ҳафтада Техронда Фаластин масалаларига багишланган конференцияда Эрон расмийлари Fарб босимига каршилик кўрсатишда далда бўлишларини ва ҳатто молиявий ёрдам ахротиларини айтишиди. Баъзи маълумотларга кўра, ушбу маблағ миқдори 50 млн. долларга етади. Бундан ташқари, Россия ташки ишлар вазири Сергей Лавров ҳам мухторият президенти билан телефон орқали мулокот чогида Москванинг Фаластинга тез кунларда молиявий ёрдам кўрсатишга вайда берган.

■ ХОЛИС ФИКР

зацияларидан воз кечишини табал килияти.

Шу билан бирга Исроилинг ўзидағи вазиятини ҳам икобий баҳолаб бўлмайди. Яккада утказилган парламент сайловларидан Ариэль Шарон асос соглан "Кадима" партияси голиб чиқди. Бу сайловни кўпроқ Шарон тақиғиф этган ўйла нисбатан референдум бўлди, дейиш мумкин. Шарон, айни пайтда унинг вазифасини бажарагётган Эхуд Ольмерт ва ушбу партияга аъзо бўлган йирик сийёсатчилар Исроилинг фаластинлар билан "ахралаш" ўйлуни танланганлар. Бу ўйлунг мөхияти исроилларниң Иордан дарёси Fарбий кирғонининг катта кисмидан кетиши ва ўзидан давлатни доимий чегараларининг биртомонлама ўрнатилишидан иборат. Иорданнинг Fарбий кирғони тарк этишига нафакат Тель-Авивдаги кўпчилик сийёсатчилар, балки оддий фуқаролар ҳам қарши чиқишилар табий.

Фаластинлар бу тақиғига кескин қарши чиқаятилар. ХАМАС вакиллари буни "уруш ўзлон килиши" билан тенгглаштирилар. Шу билан бирга ФАТХ партияси аъзолари ҳам, мўтадил зиёлилар ҳам бир овоздан "бошка йирик ўзидан" килишини назарда тутувчи ушбу режа"ни қабул килимасликларини, у доимий тинчликни таъминламаслигини айтмоқдалар. Дарҳакиат, Исроилнинг айрим худудларини тегишига, деб ёзиб қўйилган. Шу маънода Иордан давлатини тан олиш нафакат катта сийёсий ён босиши, балки ақиддан воз кечиш деб баҳоланиди. Фарб давлатлари эса ХАМАСдан ўз мағуравий по-

томонлама ахралаш" режаси, катор муаммоларни кеятириб чиқарди. "Якин Шарқ тўртлиги" аъзолари — БМТ, ЕИ, АҚШ ва Россия қийин танлов олдида коладилар. Уларнинг бир неча йилдан бўён минтақада тинчлик ўрнатиш учун килган ҳаракатларининг натижаси бўлмиш дастурий ҳужжат — "ўйларни ахралаш"га энд чегараларининг Исроилномондир биртомонлама ўрнатилиши рахасини кўллашлари бутунлай мувafaқиятизилни тан олиши билан баробарданди. Лекин, иккичи томондан, Исроилдан уни тан олишини истаматган Фаластин раҳбарияти билан музоқаралар олиб боришини талаб килиш ҳам мантиқа энд хисобланади.

Фаластин мухториятининг бош вазири Исоимл Хония якнида "The Guardian" газетасида чоғлиган мақолосидан шундай деб ёзи: "Кудратли давлатларга биздан Исроилни тан олишимизни ёки қаршиши кўрсатишдан воз кечишимиши талаб килимасликларини айтаямиз. Аввало, Исроилдан босиб олинган худудларимизни қайтаришни ва ҳукуқларимизни тан олишини талаб килиш керак". Бир тарафдан бу ҳам тўғри. Лекин шундаки, ХАМАС хартияига кўра, тарихий Фаластин ҳозирги Исроил худудларини ҳам ўчила олади.

Баъзилар воз кечиятини "Кадима" ва ХАМАС ўзлари холамаган холда бир-бирига ёрдам беряятган, дея баҳоламоқдалар. Дарҳакиат, тан олиб айтиш керакки, Фаластин мухториятида ХАМАСнинг ҳокимият тепасига келиши Исроилдаги биртомонлама чоралар кўришга интилган, фаластинлар билан муро-

Халқаро миқёсда ҳам "бир-

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

ЕВРОПА

"Euronews" хабарларига кўра, Европанинг қатор мамлакатларида сув тошқини авжига чиқди. Украина чегарасидаги Дунай дельтасида сув оқими илгари мисли кўрилмаган даражада кўтарилилган. Европанинг жануби-шарқидаги ўн минглаб аҳоли шайдиган худудларда сув тошқинлари яна рўй бериши кутилмоқда. Жала ва тоғли жойларда қор эриши натижасида эса вужудга келган тошқин сабабли минглаб одамлар бошқа жойларга кўчирилди.

Европада сув тошқинлари

Сербиянинг ўнта туманида фавқулодда вазият ўзлон қилинди. Белграддаги қатор кўчалар бир неча кундан бўён сув остида колмоқда. Ҳарбийлар ва фуқаролар мудофааси хизматлари вакиллари кўлдирилган коплардан тўсиклар ясашаётган. Аммо иккичи ёхта давом этаётган тошқинлар бу тўсикларни юваб кетиши чеч гап эмас.

Болгария ва Руминия ҳам тошқин остида колди. Бу ерларда Дунай дарёси суви 1895 йилдан кейинги энг баланд нутқага етди. Чегарга вазифасини баҳарувчи ушбу дарё иккala томондаги далалар, пастликларда жойлашган аҳоли пунктларини сувга гарк килиди. Руминия ҳукумати шаҳар ва кишлоплар талофат кўришининг олдини олиши максадида Дунай ўзланларини 90 минг гектардан иборат кишишларни юваби кетиши бу ишга ёрдам берди ва бошқа жойларда сув босимининг камайишига олиб келди.

Дунай бўйлаб сув ҳар секундда 16 минг куб метр тезлиқда оқиб ўтмоқда. Бу апрель ойининг ўртacha кўрсаткицидан икки баробар кўп демақидар. Шу кунларда эса дарё сувининг энг юкори нутқага кўтарилиши кутилмоқда. Дунай билан бирга тўрт кичик дарё ham ўзанидан чиқиб кетган.

ХАЛҚАРО БИРЖА

Нархлар кўтарилилмоқда

Нью-Йорк биржаларида бир баррель нефть нархи 70,86 АҚШ долларига етди. Кузатувчиларнинг таъкидлашларича, бунга жаҳон бозорларида Эрон ва Fарб давлатлари ўртасидаги қарама-қаршиликнинг кескинлашуви билан боғлиқ хавотирлар асосий сабаб бўлмоқда.

Осиё бозорларида "кора олтин" нархи бирданнага кўтарилиб, 70,85 долларни ташкил этди. Бу ўтган ойда АҚШ жануби-киргицларидаги "Катрина" тўғони авх олган затоти кўтарилилган нархлардан ҳам юкориди.

Жорӣ йилнинг марта нефть нархи 10 доллар ёки 16 фоизга ошиди. Экспертлар нархларнинг бундай тез кўтарилишига Эроннинг ядро дастури билан боғлиқ зиддият ва Вашингтон — Техрон ахборот уруши сабаб бўлди, дея хисобламоқдалар. Томонларнинг бир-бирига таҳдидларда боозорларда нефть танқисиги пайдо бўлши билан боғлиқ хавотирларни кеятириб чиқарди. Эроннинг Fарб давлатлари билан муносабатлари яхшиланмагучна "кора олтин" нархи ошиб кетавериши таъкидланмоқда.

Нигерияда жангариликнинг нефть қазиб чиқарши конларига ҳужум килишлари ҳам нархларнинг ошишига сабаб бўлди. Айни пайтда ёнлиги экспорт куливлари мислиларини жаддий ўзгаришларни бошидан кечираётган билан пайдо ўзини койиллашиб аддо этмоқда, деган фикрларидар.

Шунга қарамай, жаҳонда нефть бўлган талаб ҳамон юқорилигча колмоқда. Айнича, АҚШда автомобили мавсуми бошланғида афрасида "кора олтин"га бўлган этиж ортаяпти. Бу борада Хитой иктисолидётининг "иштахаси" ҳам чакки эмас.

АҚШ

Рамсфельд истеъфога чиқадими?

BBC World тарқатган хабарга кўра, Америка мудофааси вазири Доналд Рамсфельдин Ирок урушидаги муваффақиятизилсизлик учун ўз лавозимини топширишга ундаётган истеъфодаги генераллар сони тобора ортиб бораяпти. Оқ уй маъмурити эса унинг ўз вазифаларини уддалаётганидан, айниқса, Ирок урушида тутган ўрнидан мавмун эканлигини айтаяпти.

Шунга қарамай, олти генерал Рамсфельд ўз лавозимидан кетиши керак, деб талаб килмоқда. Кузатувчиларнинг истеъфога чиқиши таъфдорлари бошқа соҳадаги амалдорлар эмас, айнан Ирок уруши ҳақида барча маълумот-

пайдо қилаётганилиги учун ҳам лавозимидан кетиши кераклигини айтган. Бошка бир генерал эса бундан ҳам кескинроқ бўёни билан чиқкан. У Ирок уруши буткул муваффақиятизилсизликча учраган бир пайдо Рамсфельдинг ҳалқаро терорчиликка карши кураша олиши шубҳа остига кўйган.

Бирок Оқ уй вакили Скот Макклелланнинг байёни беъришича, президент Жорҷ Буш ҳарбийлар Ирокда хизмат килётган ва мамлакат амрияси жаддий ўзгаришларни бошидан кечираётган билан пайдо ўзини койиллашиб аддо этмоқда, деган фикрларидар.

ТАЛАБ

ФУТБОЛ

Жаҳон кубоги кимга насиб этаркин?

Карийб бир ярим ойдан сўнг Германияда футбол бўйича навбатдаги жаҳон чемпионатига старт берилади

Оммавийлиги жиҳатидан ёзги Олимпия ўйинларидан кейинги ўринда турувчи мазкур мусобакага қизғин ҳозирлик кўрилаяпти. Ҳар тўрт йилда бир ўтказиладиган ўйинларни, айниқса, ишқибозлар орзиқиб кутишишмода. Бўлиб ўтётган чемпионатолди тадбирлар ҳам барчанинг диккат-эътиборида турибди.

Шуҳрат ХЎЖАЕВ

Март ойининг охиридан 10 апрелгача тарихда биринч бор дунё бўйлаб "саёхатга чиқкан" жаҳон кубогининг асл нусхаси Россия, Украина, Португалия, Греция каби давлатларда "мехмон" бўйлаб, ўз сафарини Италия пойтахти — Римда

якунлади. Кубокнинг ана шу сафари баҳонасига минглаб журналистлар ва ишқибозлар нуфузли муш-

собаканинг бosh совринини

ни ўз кўзлари билан

кўришга муваффақ бўйдилар.

16 апрель куни Рио-

де-Жанейрода Бразилия маданият вазири Жилберту Жил томонидан жаҳон чемпионати бошлангунга қадар давом этувчи "Футбол ва санъат ажралмасдир" шиори остида ўтказиладиган дастурнинг очишлиши ҳам миллионлар ўйини ихлосмандарини кўнглини кўттаргани табиий. Маълумотларга кўра, дастур айнан пентакампионалар ўйинидан иломхолланган бразилиялик машҳур рассомлар, қўшиқчилар, ёзувчи ва шоирлар томонидан намойиш этилган концерт, ижодий кечава кўргазмаларни камраб олади.

Чемпионат сабаб мўмай даромад ортириш пайдо бўйлаб букмекерлик идоралари вакиллари ҳаракатга тушиб қолдилар. Зеро, Буюк Британиянинг William Hill букмекерлик идораси маълумотларга кўра, 9 июндан 9 июнгача Германия майдонларида ўтказиладиган ўйинларга рекорд дараҷада, яъни 1,75 миллион долларга яқин пул тикилиши кутилмоқда. Унда пул тикувичларнинг аксарияти Бразилия термаси учун "овоз бериши", иккинчи ва учинчи кўрсаткич эса тегиши рашида Англия ва Германия миллий жамоаларига насиб этиши кутилмоқда.

БИЗНЕС-БАШОРАТ

24 апрель - 1 маи кунлари учун

қўй. Манфаатни келишувларни имзолаш ва сафар үюштириш учун кулаи хафта. Шундай экан, фурсатни бой бермай, тезорук биснес рехаларини амала оширишга ҳаракат килинг. Сешанба куни ушҳабар эштасиз. Шана бу куни спорт билан шугулланган ҳолда хордик чиқарбон, бир ўз билан иккита кўйнин уришинизгиз мумкин.

БУЗОҚ. Мазкур хафтада юриш-туришингиз ва кийинишишингизни, бошқача айтганда, "имим" ингизни ўзгаририб, катта ютукларга эришишингизни мумкин. Душанба куни бизнес-таклифи зинкор рад эта кўрманг. Жума ва дам олиш кунларини оиласигизга бағишилан.

ЭГИЗАКЛАР. Ноҳуј ишларга билмасдан кўл уриб кўйган бўлсангиз, ортиқа асабиблишманг. Бўйлаб ишларни ўзди. Яхшиши — айнингизни хайрли ишлар билан ювиш йўлларини изланг. Дам олиш кунларини тогодли худудда ўтказинг. Йўлга отланиш чоғида фотопларат олишин унутинг.

КИСКУЧИБАКА. Ҳар иш антика воеалару саргузашларга бой хафтани бошдан кечирайсан. Сешанба куни ишбиларни доиралар билан учрашувингиз муввафқиятини ўтади. Соғлигининг этиёт килинг. Баҳорнинг алдамиҳи хавосига кўпам ишонаверманг.

АРСЛОН. Ҳафтанинг биринчи яримда ўй-хой ва рўзгор билан боғлиқ муммалорини хал киласиз. Пайшанба куни даромадли ишни якунинг етказасиз. Дам олиш кунлари арафасида айрим гараш ниятили кишилар эркин иход килишингизга халал бериб, кайфиятнингизни туширимочи бўладилар.

ПАРИЗОД. Ўйнинг, ҳовлинига ва иш жойинишини тартибида кептириб, ўзингиз учун кулаи шароит юратиб олинг. Шундан сўнгнина молиявий ахволингизни тикилаб олиш учун имкониятни яратилиди. Муҳим ишларинишини чоршанба ёки жума кунларни бажарига ҳаракат килинг.

ТАРОЗИ. Чет ўлдаги танишларнинг билан алоқа ўрнатиб, катта ишларга кўл уришишингизни кутилмоқда.

Мурракаб жисмоний машҳарни ўйда, оиласигиз даврасидга ўтказингизни макул.

ЧАЁН. Тумуш ўтғонгиз билан жанжалабиши қолмай десангиз ҳафта давомида дам олиш ва иход билан шугулланиши ҳаракат килинг. Юдузлар башоради килишича, ҳафта бошида ишончнингизда кобилятигинингизни очилмаган кирраларини намоён этаизиз, ҳафта охирида эса оила аззоларингиз учун катта совфа тайёлашга ёришасиз.

ЎҚТОРАР. Ҳар томонлама омадли хафта. Ҳамкорлар билан ўтказилган музокаралар ҳам, иш юзасидан үюштирилган сафарлар ҳам муввафқияти ўтиши кутилмоқда. Мурракаб жисмоний машҳарни ўйда, оиласигиз даврасидга ўтказингизни макул.

ТОҒ ЭЧКИСИ. Иш жойиниздаги инқизолларга барҳам берилгач, молиявий ахволингизни тикилаб оласиз. Муҳими — юз берган ноҳуј хоталаб сабабини тобиги, айбордоги нисбатан чора кўриш имкониятига ҳам эга бўласиз. Дам олиш кунлари тўй-маъррака ёки ҳашарда яхшигина тер тўкишингиз кутилмоқда.

КОВРА. Хотиранинг панд беъриб, муҳим ишларни унтигуб кўйишингиз ётимодан хоти эмас. Шу боси ортика хиссиятларга берилмай, кундадлик тартиб-интизомга риоя қилинг. Айниқса, ҳафтанинг иккичи ярми вактдан унумли фойдаланишга итилниш.

БАЛИК. Савдо-сотиклар билан шугулланувчи "балик"лар учун душанба куни жуда омадли бўлади. Иходкорлар эса мазкур ҳафтада дам олганлари мавқул. Бозорда ҳамда жамоат транспортидан киссавурлар "хўжум"идан ётиб бўлинг.

ДИККАТ: КУЛАЙЛИК

ноширлик уйи
кечаю кундуз
ишлайди!

Корхона ва ташкилотлар учун фирма бланкалари, китоб, буқлет, ташриф қозоглари ва бошақ турдаги босма маҳсулотларни арzon нархларда чоп этади ва буортомчиларга белгиланган муддатда етказиб беради.

Телефонлар: (8-371) 107-74-89,
130-82-72, 330-31-81, 332-45-01

ЖАМОАТЧИЛИК

КЕНГАШИ

КЕНГАШ РАСИСИ

Мухаммадиусоф
ТЕШАБОЕВ

КЕНГАШ АЪЗОЛАРИ

Абдулазиз АБДУЛАЕВ

Адҳам ШАДМАНОВ

Акром АЛИМОВ

Махматжон АХМЕДЖАНОВ

Мухаммадиљон ЙУЛДОШЕВ

Аззамжон РАХМАНОВ

Абдуваҳоб ИМОМАЛИЕВ

Бахтиёр ЕҚУБОВ

Зиёдулла УБАЙДУЛЛАЕВ

Илҳом НАСРИЕВ

Мансур ЗОКИРОВ

Махмуд САЙДАЛИЕВ

Равшан ОХУНОВ

Рахматилло КАМОЛОВ

Сирохиддин САЙИД

Шуҳрат НОРГИТОВ

Шуҳрат ОРИПОВ

Қиёмиддин НАЗАРОВ

Кобилжон ТОШМАТОВ

Туланбой КАРИМОВ

Эркин ТОШЕВ

ТАҲРИРИЯТ

Абдували СОЙНАЗАРОВ

Маркс ЮСУПОВ

Зумрад АБРОРОВА

Носир ТОШЕВ

Ориф ЎЛМАСОВ

Тоҳир МАЛИК

Темур АБДУРАҲМОНОВ

Тоҳир МИҲОДИЕВ

Улугбек ЮСУПОВ

Халима ХУДОЙБЕРДИЕВА

Холмурин

МАМАТРАЙМОВ

Шаҳзод НАЗАРОВ

Шуҳрат ОХУНЖОНОВ

МАТН ТЕРУВЧИЛАР

Нигора ЖУ҆РАЕВА

Замира АХМЕДОВА

БЎЛИМЛАР

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

55-45-08

ИКТИСОДИЙТА ВА ТАДБИРКОРЛИК

ФАОЛИИТИ

55-43-57

ХАЛКАРО МУНОСАБАТЛАР ВА

ПАРЛАМЕНТ ФАОЛИИТИ

132-25-15

АҲБОРОТ ВА ТАРИГОТ ИШЛАРИ

55-70-16

МАҶНАВИЯТ, АДАБИЕТ ВА

САНБАТ

55-68-50

ХАТЛАР, ШИҚОЯТЛАР

ВА ТАҲЛИЛ

55-70-16

Навбатчилар:

Н. ТОШЕВ,

Ш. ЭРАЛИЕВ.

«Шарқ» наширият-матбаба акциядорлик

компанииси босмахонасида чоп

этиди.

Корхона манзили: Тоҳшит шахри, «Буқ

Турон» кўчаси, 41.

Буортма рақами: Г-667

Тираж: 17045

PR - тикорат белгиси

МУҲАССИС: Тадбиркорлар ва

ишибиларнадор ҳаракати -

Ўзбекистон Либерал-демократик

партияси.

«XXI ASR» икимчил-сёйсий

газетаси. Либеристон Матбуот ва

ахборот агентли